

ROZHODNUTIA

ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2023/1344

z 26. júna 2023

na podporu zvýšenia operačnej účinnosti Organizácie pre zákaz chemických zbraní (OPCW)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 28 ods. 1 a článok 31 ods. 1,

so zreteľom na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

- (1) Európska rada prijala 12. decembra 2003 stratégiu EÚ proti šíreniu zbraní hromadného ničenia (ďalej len „stratégia EÚ“).
- (2) V stratégii EÚ sa zdôrazňuje kľúčová úloha Dohovoru o zákaze vývoja, výroby, hromadenia a použitia chemických zbraní a o ich zničení (ďalej len „CWC“) a Organizácie pre zákaz chemických zbraní (ďalej len „OPCW“) pri vytváraní sveta bez chemických zbraní. Únia sa v rámci stratégie EÚ zaviazala, že sa bude usilovať o dosiahnutie všeobecného uplatňovania najdôležitejších zmlúv a dohôd o odzbrojovaní a nešírení zbraní vrátane CWC.
- (3) Únia od roku 2004 podporila činnosti OPCW prostredníctvom rozhodnutí Rady 2009/569/SZBP ⁽¹⁾, 2012/166/SZBP ⁽²⁾, (SZBP) 2015/259 ⁽³⁾, (SZBP) 2019/538 ⁽⁴⁾, (SZBP) 2021/1026 ⁽⁵⁾ a (SZBP) 2021/2073 ⁽⁶⁾ a jednotných akcií Rady 2004/797/SZBP ⁽⁷⁾, 2005/913/SZBP ⁽⁸⁾ a 2007/185/SZBP ⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ Rozhodnutie Rady 2009/569/SZBP z 27. júla 2009 o podpore činností OPCW v rámci vykonávania Stratégie EÚ proti šíreniu zbraní hromadného ničenia (Ú. v. EÚ L 197, 29.7.2009, s. 96).

⁽²⁾ Rozhodnutie Rady 2012/166/SZBP z 23. marca 2012 o podpore činností Organizácie pre zákaz chemických zbraní (OPCW) v rámci vykonávania stratégie EÚ proti šíreniu zbraní hromadného ničenia (Ú. v. EÚ L 87, 24.3.2012, s. 49).

⁽³⁾ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2015/259 zo 17. februára 2015 na podporu činností Organizácie pre zákaz chemických zbraní (OPCW) v rámci vykonávania stratégie EÚ proti šíreniu zbraní hromadného ničenia (Ú. v. EÚ L 43, 18.2.2015, s. 14).

⁽⁴⁾ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2019/538 z 1. apríla 2019 na podporu činností Organizácie pre zákaz chemických zbraní (OPCW) v rámci vykonávania stratégie EÚ proti šíreniu zbraní hromadného ničenia (Ú. v. EÚ L 93, 2.4.2019, s. 3).

⁽⁵⁾ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2021/1026 z 21. júna 2021 na podporu programu Organizácie pre zákaz chemických zbraní (OPCW) v oblasti kybernetickej bezpečnosti a odolnosti a informačnej bezpečnosti v rámci vykonávania stratégie EÚ proti šíreniu zbraní hromadného ničenia (Ú. v. EÚ L 224, 24.6.2021, s. 24).

⁽⁶⁾ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2021/2073 z 25. novembra 2021 na podporu zvýšenia operačnej účinnosti Organizácie pre zákaz chemických zbraní (OPCW) prostredníctvom satelitných snímkov (Ú. v. EÚ L 421, 26.11.2021, s. 65).

⁽⁷⁾ Jednotná akcia Rady 2004/797/SZBP z 22. novembra 2004 o podpore činností OPCW v rámci vykonávania Stratégie EÚ proti šíreniu zbraní hromadného ničenia (Ú. v. EÚ L 349, 25.11.2004, s. 63).

⁽⁸⁾ Jednotná akcia Rady 2005/913/SZBP z 12. decembra 2005 o podpore činností OPCW v rámci vykonávania Stratégie EÚ proti šíreniu zbraní hromadného ničenia (Ú. v. EÚ L 331, 17.12.2005, s. 34).

⁽⁹⁾ Jednotná akcia Rady 2007/185/SZBP z 19. marca 2007 o podpore činností OPCW v rámci vykonávania Stratégie EÚ proti šíreniu zbraní hromadného ničenia (Ú. v. EÚ L 85, 27.3.2007, s. 10).

- (4) Je potrebné, aby Únia pokračovala v poskytovaní intenzívnej a cielenej pomoci organizácii OPCW v súvislosti s aktívnym vykonávaním kapitoly III stratégie EÚ. Potrebne sú najmä ďalšie činnosti na posilnenie operačnej účinnosti OPCW a kapacity štátov, ktoré sú zmluvnou stranou CWC, na účely plnenia ich záväzkov. Únia by preto mala prijať toto rozhodnutie, aby sa táto potrebná pomoc poskytla.
- (5) Technickou realizáciou činností, ktoré sa majú vykonať podľa tohto rozhodnutia, by sa mal poveriť technický sekretariát OPCW,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Únia na účely vykonávania stratégie EÚ proti šíreniu zbraní hromadného ničenia podporuje vykonávanie a všeobecné uplatňovanie Dohovoru o zákaze vývoja, výroby, hromadenia a použitia chemických zbraní a o ich zničení (ďalej len „CWC“) prostredníctvom operačnej činnosti.
2. Cieľom činnosti uvedenej v odseku 1 je:
 - a) overovať likvidáciu zásob chemických zbraní a zariadení na ich výrobu, ktoré podliehajú overovacím opatreniam stanoveným v CWC;
 - b) zabráňovať opätovnému výskytu chemických zbraní a znížiť hrozbu ich použitia;
 - c) účinne a spoľahlivo reagovať na použitie chemických zbraní a ich údajné použitie;
 - d) zabezpečovať pripravenosť poskytovaním pomoci a ochrany pred chemickými zbraňami, ich použitím alebo hrozbou ich použitia v súlade s ustanoveniami článku X CWC;
 - e) presadzovať mierové využívanie chémie v hospodárskom a technologickom vývoji prostredníctvom medzinárodnej spolupráce v oblasti chemických činností na účely, ktoré podľa CWC nie sú zakázané;
 - f) usilovať sa o všeobecné dodržiavanie CWC a
 - g) zabezpečovať, aby Organizácia pre zákaz chemických zbraní (ďalej len „OPCW“) naďalej plnila svoj účel a dokázala čeliť výzvam a využívať príležitosti, ktoré prináša pokrok v oblasti vedy a techniky.
3. Podrobný opis činnosti uvedenej v odseku 1 je uvedený v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

1. Za vykonávanie tohto rozhodnutia zodpovedá vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „vysoký predstaviteľ“).
2. Technickú realizáciu činnosti uvedenej v článku 1 zabezpečuje technický sekretariát OPCW.
3. OPCW plní úlohu uvedenú v odseku 2 pod vedením vysokého predstaviteľa. Vysoký predstaviteľ uzavrie na tento účel s OPCW potrebné dohody.

Článok 3

1. Finančná referenčná suma na vykonávanie činnosti uvedenej v článku 1 je 5 350 000 EUR.
2. Výdavky financované z referenčnej sumy uvedenej v odseku 1 sa spravujú v súlade s pravidlami a postupmi, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie.

3. Na riadne spravovanie výdavkov financovaných z referenčnej sumy uvedenej v odseku 1 dohliada Komisia. Na tento účel uzavrie s OPCW dohodu o príspevku. V dohode o príspevku sa stanoví, že OPCW má zabezpečiť zviditeľnenie príspevku Únie zodpovedajúce jeho výške.

4. Komisia vyvinie úsilie, aby sa dohoda uvedená v odseku 3 uzavrela čo najskôr po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia. Informuje Radu o všetkých ťažkostiach, ktoré v tomto procese vzniknú, ako aj o dátume uzavretia dohody.

Článok 4

1. Vysoký predstaviteľ informuje Radu o vykonávaní tohto rozhodnutia na základe pravidelných správ OPCW. Správy vysokého predstaviteľa tvoria podklad pre hodnotenie, ktoré vykonáva Rada.

2. Komisia informuje o finančných aspektoch vykonávania činnosti uvedenej v článku 1.

Článok 5

1. Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

2. Toto rozhodnutie stráca účinnosť 36 mesiacov odo dňa uzavretia dohody uvedenej v článku 3 ods. 3 Účinnosť však stratí šesť mesiacov odo dňa nadobudnutia jeho účinnosti, ak sa v tejto lehote žiadna dohoda neuzavrie.

V Luxemburgu 26. júna 2023

Za Radu

predseda

J. BORRELL FONTELLES

PRÍLOHA

Podpora poskytovaná Európskou úniou na posilnenie operačnej účinnosti OPCW – EÚ 2023**1. Kontext**

V decembri 2003 Európska únia (EÚ) prijala stratégiu EÚ proti šíreniu zbraní hromadného ničenia (ďalej len „stratégia EÚ“), v ktorej uznala, že zbrane hromadného ničenia predstavujú hrozbu pre medzinárodný mier a bezpečnosť. V stratégii EÚ sa zdôrazňuje kľúčová úloha Dohovoru o chemických zbraniach (CWC) a OPCW pri vytváraní sveta bez chemických zbraní. Ciele stratégie EÚ dopĺňajú ciele CWC. EÚ a OPCW od prijatia stratégie EÚ pokračovali v spolupráci vrátane angažovanosti prostredníctvom niekoľkých jednotných akcií a rozhodnutí Rady. ⁽¹⁾

EÚ nepretržite podporuje OPCW pri vykonávaní jej mandátu, čo svedčí o jej pokračujúcom odhodlaní plne vykonávať CWC, pričom od roku 2004 sa z rozpočtu spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) poskytli dobrovoľné príspevky vo výške 38,2 milióna EUR. OPCW víta pokračujúce odhodlanie EÚ podporovať ju v úsilí o splnenie cieľa dohovoru, ktorým je svet bez chemických zbraní, a prispieť tak k medzinárodnému mieru a bezpečnosti. Keďže si OPCW uvedomuje nové výzvy, víta tiež stály záujem EÚ výraznejšie podporovať technické tímy OPCW pri poskytovaní prípadnej pomoci zmluvným štátom dohovoru pri aktívnom vykonávaní kapitol II a III stratégie EÚ.

Misia OPCW ešte nikdy nebola taká relevantná ako v dnešnom dynamickom medzinárodnom bezpečnostnom prostredí. Nadchádzajúca piata konferencia o preskúmaní, blížiaci sa medzník úplnej likvidácie deklarovaných zásob chemických zbraní, ako aj otvorenie nového Chemicko-technologického centra (CCT) sú pre OPCW nielen príležitosťami, ale aj výzvami. Ak si má táto organizácia zachovať svoj význam aj po likvidácii zásob zbraní, musí sa strategicky angažovať. Partnerstvo a podpora z rozpočtu EÚ na spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku (SZBP) sa ukázali ako dôležité, pokiaľ ide o to pomôcť OPCW pri presadzovaní a plnení jej základných cieľov, čím sa tiež zvyšuje dosah jej činností.

2. Účel projektu**2.1 Všeobecné ciele projektu**

Všeobecným cieľom projektu je zaručiť, aby sekretariát dokázal uľahčiť a zlepšiť vykonávanie dohovoru zmluvnými štátmi. Takáto podpora by prispela k mieru a medzinárodnej bezpečnosti účinným vykonávaním mandátu OPCW. Pomohla by tiež predchádzať opätovnému výskytu chemických zbraní a zároveň by podporila mierové využívanie chémie. Ak to bude v navrhovaných činnostiach uplatniteľné, pri realizácii projektu sa náležite zohľadní rodová rozmanitosť.

2.2 Konkrétne ciele

- Overovať likvidáciu zásob chemických zbraní a zariadení na ich výrobu, ktoré podliehajú overovacím opatreniam ustanoveným v CWC,
- zabrániť opätovnému výskytu chemických zbraní a obmedziť hrozbu ich použitia v rámci nešírenia chemických zbraní uplatňovaním overovacích a vykonávacích opatrení ustanovených v dohovore, ktoré slúžia aj na budovanie dôvery medzi zmluvnými štátmi,
- účinne a spoľahlivo reagovať na použitie chemických zbraní a ich údajné použitie,
- zabezpečiť pripravenosť poskytnutím pomoci a ochrany pred chemickými zbraňami, ich použitím alebo hrozbou ich použitia v súlade s ustanoveniami článku X CWC,

⁽¹⁾ Patrí k nim jednotná akcia 2004/797/SZBP (už neúčinná); jednotná akcia Rady 2005/913/SZBP (už neúčinná); jednotná akcia Rady 2007/185/SZBP (už neúčinná); rozhodnutie 2009/569/SZBP (už neúčinné); jednotná akcia Rady 2012/166/SZBP (už neúčinná); rozhodnutie 2015/259 (rozšírené rozhodnutím 2018/294, už neúčinné); rozhodnutie 2017/2302 (predĺžené rozhodnutím 2019/1092, už neúčinné); rozhodnutie 2017/2303 (rozšírené rozhodnutím 2018/1943 a rozhodnutím 2019/2112, už neúčinné); rozhodnutie 2019/538 (účinné do apríla 2023 vrátane); rozhodnutie 2021/1026 (účinné do augusta 2023 vrátane) a rozhodnutie 2021/2073 (účinné do decembra 2025 vrátane).

- presadzovať mierové využívanie chémie v hospodárskom a technologickom vývoji prostredníctvom medzinárodnej spolupráce v oblasti chemických činností na účely, ktoré sa v CWC nezakazujú, v súlade s ustanoveniami článku XI CWC,
- usilovať sa o všeobecné dodržiavanie CWC a
- zaručiť zvýšené úsilie o rozvoj kapacít a zabezpečiť, aby OPCW naďalej plnila svoj účel a dokázala čeliť výzvam a využívať príležitosti, ktoré prináša pokrok v oblasti vedy a techniky.

2.3 Predpokladané výsledky

Projekt prispieva k týmto predpokladaným výsledkom:

- účinná reakcia na vývoj vo vede a technike v záujme posilnenia overovacieho režimu OPCW,
- zabránenie opätovnému výskytu chemických zbraní a odstránenie/zníženie hrozby ich použitia,
- účinná reakcia na údajné použitie chemických zbraní,
- posilnené kapacity zmluvných štátov na plnenie povinností vyplývajúcich z článku X,
- posilnené globálne vedúce postavenie a autorita OPCW v oblasti nešírenia chemických zbraní a chemického odzbrojenia a
- presadzovanie výraznejšieho dodržiavania CWC.

3. Opis činností

Činnosti súvisiace s výsledkom 1 – účinná reakcia na vývoj vo vede a technike v záujme posilnenia overovacieho režimu OPCW

Tieto činnosti sa zamerajú na sprevádzkovanie činností sekretariátu využitím účelového a integrovaného Chemicko-technologického centra, poskytnutie platformy pre širšiu angažovanosť v otázke kapacít a mierového využívania chémie, ako sú napr. laboratórne partnerstvá, laboratórne školenia, vedecký výskum (napr. rozvoj forenzných laboratórnych metódik), zlepšenie pripravenosti OPCW na pokrok vo vede a technike okrem iného uplatňovaním vybraných prioritných odporúčaní vedeckej a poradnej rady OPCW a posilnenie operačných kapacít OPCW na prípravu misií a ich nasadenie, ako je testovanie a validácia nových technológií/zariadení a zaškoľovanie na ich používanie.

Činnosti súvisiace s výsledkom 2 – zabránenie opätovnému výskytu chemických zbraní a odstránenie/zníženie hrozby ich použitia

Tieto činnosti sa zamerajú na posilnenie kapacít zmluvných štátov a iných relevantných zainteresovaných strán, pokiaľ ide o reakciu na hrozbu chemických zbraní, cielenými školeniami a seminármi venovanými okrem iného otázkam spôsobilosti prvej reakcie a hraničnej kontroly, umožnenie uplatňovania vybraných prioritných odporúčaní, ktoré medzi inými vydáva otvorená pracovná skupina pre terorizmus, okrem iného prostredníctvom simulačných cvičení a rozšírenie spolupráce s chemickým priemyslom a obchodom prostredníctvom koordinačných mechanizmov, ako sú pracovné skupiny a výbory IUPAC.

Činnosti súvisiace s výsledkom 3 – účinná reakcia na údajné použitie chemických zbraní

Tieto činnosti sa zamerajú na posilnenie príslušných overovacích opatrení a vykonávanie uplatniteľných rozhodnutí (okrem iného EC-M-33/DEC. 1; UNSC-R2118 (2013), C-SS-4/DEC.3, EC-94/DEC.2 a C-25/DEC.9) na riešenie hrozby použitia chemických zbraní, ako aj ďalší rozvoj spôsobilosti, pokiaľ ide o reakciu zmluvných štátov na žiadosti o pomoc súvisiace s údajným použitím chemických zbraní.

Činnosti súvisiace s výsledkom 4 – posilnené kapacity zmluvných štátov na plnenie povinností vyplývajúcich z článku X

Tieto činnosti sa podľa príslušných požiadaviek článku X o pomoci a ochrane zamerajú na zvýšenie reakčnej spôsobilosti zmluvných štátov, zlepšenie vnútroštátneho plánovania ochrany a zintenzívnenie odstrašujúcich účinkov okrem iného podporou prípravy v oblasti CBRNE v prípade väčších verejných podujatí.

Činnosti súvisiace s výsledkom 5 – posilnené globálne vedúce postavenie a autorita OPCW v oblasti nešírenia chemických zbraní a chemického odzbrojenia

Tieto činnosti sa zamerajú na posilnenie úlohy OPCW pri propagovaní mierového a povoleného využívania chémie rastúcemu a rozmanitému publiku prostredníctvom účelových online nástrojov, rozšírenie spolupráce s externými zainteresovanými stranami, akú sú ženy, mládež a riadiaci pracovníci, oslovenie publika, okrem iného občianskej spoločnosti a mimovládnych organizácií, v rámci cieleného úsilia o rozvoj kapacít a ďalší rozvoj a prehlbovanie partnerstva medzi OPCW a EÚ.

Činnosti súvisiace s výsledkom 6 – presadzovanie výraznejšieho dodržiavania CWC

Tieto činnosti podporia úsilie OPCW o dosiahnutie plného členstva niektorého alebo každého zo zvyšných štyroch štátov, ktoré nie sú zmluvnou stranou dohovoru. Zabezpečia tiež kapacitu a pripravenosť OPCW prostredníctvom tvorby scenárov a zlepšenie kapacít a nástrojov sekretariátu v záujme posilneného uplatnenia overovacieho režimu dohovoru v prípade pristúpenia štátu vlastniaceho chemické zbrane.

4. Príjemcovia**Príjemcovia činností v rámci výsledku 1**

personál a tímy sekretariátu OPCW a zainteresované strany CWC okrem iného vrátane zmluvných štátov, vnútroštátnych orgánov, občianskej spoločnosti, jednotiek civilnej ochrany, univerzít, partnerských laboratórií, medzinárodných a medzivládnych organizácií, verejnosti

Príjemcovia činností v rámci výsledku 2

personál a tímy sekretariátu OPCW a zainteresované strany CWC okrem iného vrátane zmluvných štátov, vnútroštátnych orgánov, priemyslu, medzinárodných a medzivládnych organizácií a verejnosti

Príjemcovia činností v rámci výsledku 3

personál a tímy sekretariátu OPCW a zainteresované strany CWC okrem iného vrátane zmluvných štátov, vnútroštátnych orgánov, medzinárodných a medzivládnych organizácií a verejnosti

Príjemcovia činností v rámci výsledku 4

zainteresované strany CWC okrem iného vrátane zmluvných štátov, vnútroštátnych orgánov, jednotiek civilnej ochrany a verejnosti

Príjemcovia činností v rámci výsledku 5

personál a tímy sekretariátu OPCW a zainteresované strany CWC okrem iného vrátane zmluvných štátov, vnútroštátnych orgánov, občianskej spoločnosti, univerzít a verejnosti

Príjemcovia činností v rámci výsledku 6

personál a tímy sekretariátu OPCW a zainteresované strany CWC vrátane zmluvných štátov a štátov, ktoré nie sú zmluvnými stranami dohovoru

5. Trvanie

Činnosť sa bude vykonávať počas 36-mesačného obdobia s výnimkou činností v rámci výsledku 3, ktoré sa budú vykonávať počas 12-mesačného obdobia.

6. Vykonávajúci subjekt

Technickú realizáciu navrhovaných činností zabezpečuje sekretariát OPCW. Konečnú zodpovednosť za realizáciu týchto činností vo vzťahu ku Komisii nesie OPCW.
